

Advies over gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming

Termijn & wijze van indiening van de aanvraag; toegang tot informatie,
advies en professionele begeleiding

Maart 2022

Myria heeft de wettelijke opdracht om te waken over de grondrechten van vreemdelingen. Myria is ook de operationele partner van UNHCR België voor gezinshereniging van begunstigden van internationale bescherming in België. Meer uitleg op de [website](#).

Samenvatting

1. Termijn voor indiening van de aanvraag gezinshereniging

Familieleden van begunstigten internationale bescherming hebben 12 maanden de tijd om de aanvraag gezinshereniging in te dienen om vrijgesteld te zijn van de materiële voorwaarden. In de praktijk is die termijn vaak problematisch (redenen: zie punt 1). **Myria is bezorgd dat die termijn van indiening in de toekomst nog zal worden ingekort.** Dat zou het recht op een gezinsleven in het gedrang brengen.

Myria en UNHCR pleiten er al vele jaren voor om geen termijn te hanteren en deze specifieke doelgroep permanent vrij te stellen van de materiële voorwaarden om het recht op een gezinsleven ten volle te waarborgen. Dat zou ook de integratie van de begunstigten van internationale bescherming in België ten goede komen.

- ⇒ **AANDACHTSPUNT:** Bij een **vergelijking met de buurlanden** (cfr. het federale regeerakkoord) inzake de indieningstermijn, is het essentieel om ook de indieningsmodaliteiten en omkadering daarbij te onderzoeken (*zie groen in de tekst*).
- ⇒ Dat geldt eveneens voor de indieningstermijn voor **NBMV's** (punt 7: zie ook over onverenigbaarheid van huidige praktijk DVZ met recente vaste rechtspraak van de RvV die de rechtspraak van het HvJ preciseert). Opm.: *Bij het verstrijken van de geldende termijnen of leeftijdsvoorwaarde bij NBMV vervalt het recht op gezinshereniging in zijn geheel.*

2. Wijze van indiening van de aanvraag gezinshereniging

Bij behoud van de termijn, en zeker in het geval van een inkorting ervan, **is het essentieel de indiening te faciliteren, zoals dat ook in de buurlanden het geval is:**

Indiening aanvraag in België door de referentiepersoon EN/OF laagdrempelige schriftelijke of digitale indiening (bij de diplomatieke post* of Diens Vreemdelingenzaken).

Indien niet,

- is het recht op gezinshereniging **niet effectief realiseerbaar**, wat niet in overeenstemming is met rechtspraak van het Hof van Justitie en dus mogelijk gesanctioneerd wordt (zie rechtspraak punt 2A).
- zijn **veelvuldige betwistingen** onvermijdelijk bij aanvragen die buiten de termijn worden ingediend omwille van omstandigheden buiten de wil van de aanvrager (cfr. HvJ, 7 november 2018, nr. 380/17). Dat leidt ook tot een **enorme werklast voor de overheid en rechtsonzekerheid bij de aanvragers.**

*Een mogelijkheid tot schriftelijke of digitale indiening *bij de diplomatieke post* behoeft geen wetswijziging.

- ⇒ **Een aanvraag in België** door de referentiepersoon EN/OF **schriftelijke of digitale indiening** kan bovendien:
 - **Vermijden** om familieleden in een positie te brengen waarin ze geen andere keuze hebben dan **ernstige veiligheidsrisico's** te nemen om de aanvraag binnen een termijn in te dienen. De huidige praktijk waarbij de indiening moet plaatsvinden bij de diplomatieke post leidt momenteel tot een **ongelijke behandeling wat betreft de toegang tot de procedure:** bepaalde nationaliteiten en profielen ondervinden grotere beschermingsnoden en moeilijkheden dan andere bij het reizen naar de diplomatieke post.
 - De **kostprijs** van de aanvraag en verplaatsingen drukken.

- **Problemen vermijden met het afsprakensysteem en de aanvaarding van onvolledige aanvragen** bij de externe dienstverleners van de diplomatieke posten (VFS Global en TLS Contact). Dat zou ook de druk op de diplomatieke posten, BuZa en de DVZ als eindverantwoordelijke voor de toegang tot de procedure sterk verlichten.

Quid de praktische bezwaren die DVZ maakt? Zie punt 2B.

3. Wettelijk kader aannemen over tal van aspecten (punt 3)

Onder meer:

- Het indienen van onvolledige aanvragen;
- De identiteitsdocumenten die aanvaard kunnen worden;
- Het behoud van de gunstigere voorwaarden zodra de aanvraag een eerste keer tijdig werd ingediend (**punt 4**);
- ...

In het algemeen is het ook aangewezen structurele afstemming te organiseren tussen de relevante instanties met het oog op de stroomlijning asiel- en gezinsherenigingsprocedure (**punt 5**).

4. Garanties inzake toegang tot informatie, advies en professionele begeleiding (punt 6)

Myria pleit ervoor om een informatieverplichting te **formaliseren in de regelgeving**, en om een **systematische en intensieve begeleiding** door een professionele dienst bij verzoeken gezinshereniging te **organiseren en te faciliteren**.

Het welslagen van een aanvraag gezinshereniging is momenteel geheel afhankelijk van de vraag of de begunstigde van internationale bescherming een professionele ondersteuning vindt om de aanvraag te begeleiden. Dat geldt des te meer voor aanvragen van gezinsleden van NBMV's.

Myria stelt evenwel vast dat een intensieve begeleiding door een professionele dienst momenteel niet centraal wordt georganiseerd. **Er is geen systeem van systematische doorverwijzing en de capaciteit van de bestaande diensten of begeleiders schiet sterk tekort** (personeel en expertise) waardoor vele aanvragers niet voldoende adequaat ondersteund worden.

Tegelijkertijd hebben verschillende belangrijke diensten in België door de jaren heen hun intensieve en langdurige **begeleiding** inzake individuele dossiers gezinshereniging territoriaal **moeten inperken** of moeten inperken tot een vast aantal dossiers per maand en/of een werking met wachtlijsten, of tot loutere informatie- en adviesverlening, omdat ze de vraag aan intensieve ondersteuning inzake gezinshereniging niet kunnen bijhouden.

Dat duidt in eerste instantie op het belang om de procedure te vereenvoudigen. **Een alternatieve wijze van indiening zou al een belangrijk deel van het werk van de ondersteunende diensten verlichten.**

Een systematische en intensieve begeleiding van aanvragen leidt ook tot een betere kwaliteit van beslissingen, zal eveneens beroepsprocedures kunnen vermijden, net als langdurige scheidingen van gezinnen.

Gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming

Termijn & wijze van indiening¹ en garanties inzake toegang tot informatie, advies en professionele begeleiding bij de aanvraag

1. Permanente vrijstelling van de materiële voorwaarden

Myria en UNHCR pleiten voor een permanente vrijstelling van de materiële voorwaarden.²

- Lidstaten met permanente vrijstelling: **Bulgarije, Spanje, Frankrijk, Italië, Roemenië (en het VK).**³
- De bijzondere context of situatie van vluchtelingen zoals erkend in de gezinsherenigingsrichtlijn 2003/86⁴ en in de vaste rechtspraak⁵ van het HvJ en het EHRM wijzigt niet na de termijn van één jaar. Het gaat onder meer over:
 - *Gedwongen* vlucht en scheiding van gezinsleden (vaak gedurende lange tijd);
 - Onoverkomelijke obstakels om het gezinsleven voort te zetten in het herkomstland;
 - Veiligheidsrisico's en beschermingsnoden van de gezinsleden (ook bij het verkrijgen van documenten);

Gezinshereniging is ook essentieel voor het mentale welzijn en de integratie van de begunstigde van internationale bescherming in België.⁶

- Hoofdstuk V van de gezinsherenigingsrichtlijn bevat gunstigere bepalingen voor vluchtelingen. De richtlijn voorziet in de mogelijkheid voor lidstaten om de vrijstelling van de materiële voorwaarden in te perken in de tijd,⁷ maar UNHCR en de Europese Commissie raden aan om de gunstvoorwaarden niet in de tijd te beperken.⁸ De Europese Commissie stelt: *“Een aantal lidstaten past de facultatieve beperkingen [bijv. indiening binnen een termijn] niet toe of stelt zich soepeler op vanwege de bijzonder onfortuinlijke situatie van vluchtelingen en de moeilijkheden die zij vaak ondervinden bij het verzoeken om gezinshereniging. De Commissie acht deze praktijk navolgenswaardig.”*

¹ Zie ook A. Declercq, “De termijn van vrijstelling van de materiële voorwaarden bij gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming: onvoldoende waarborgen voor een effectieve vrijstelling”, *Tijdschrift Vreemd.*, 2021, nr. 2.

² Myria-UNHCR, Gezinshereniging van begunstigden van internationale bescherming in België: Vaststellingen en aanbevelingen, juni 2018, https://www.myria.be/files/Myria_Nota-NL-v3.pdf.

³ UNHCR, Avis concernant la proposition de loi n° 55 0574/001 modifiant la loi du 15 décembre 1980 (...) en ce qui concerne la réglementation relative au regroupement familial, 12 december 2019, p. 6

⁴ **Overweging 8** Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (**hierna “gezinsherenigingsrichtlijn”**): “De situatie van vluchtelingen vraagt bijzondere aandacht vanwege de redenen die hen ertoe hebben gedwongen hun land te ontvluchten en die hen beletten aldaar een gezinsleven te leiden. Om die reden moeten er voor hen gunstigere voorwaarden worden geschapen voor de uitoefening van hun recht op gezinshereniging.”

⁵ EHRM, *Tanda-Muzinga t. Frankrijk*, n° 2260/10, 10 juli 2014, § 73-75; EHRM, *Mugenzi t. Frankrijk*, n° 52701/09, 10 juli 2014, §§52-54; HvJ, 7 november 2018, *K, B t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-380/17, §53; HvJ, 12 april 2018, *A,S t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-550/16, §32; HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §66, 75 en 77; HvJ, 12 december 2019, *TB t. Bevándorlási és Menekültügyi Hivata*, C-519/18, §36, 50, 63, 67.

⁶ Zie bijvoorbeeld Eggebø, Brekke, *Family Migration and Integration, A Literature Review*, Nordland Research Institute, 2018: “Existing research clearly shows that family separation has harmful effects, such as severe negative effects on refugees’ mental health, heavy financial and practical burdens on spouses, distress, anxiety and negative behaviour for children, amongst others”; Physicians for Human Rights, *Family Separation Trauma Sustained by Asylum-Seeking Children and Parents Persists After Reunification, Medical Study Finds*, November 2021, online beschikbaar op Reliefweb.

⁷ Artikel 12, lid 1, alinea 3 van de gezinsherenigingsrichtlijn.

⁸ UNHCR, Avis concernant la proposition de loi n° 55 0574/001 modifiant la loi du 15 décembre 1980 (...) en ce qui concerne la réglementation relative au regroupement familial, 12 december 2019, p. 4; Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging Brussel, 3 april 2014, COM(2014) 210 *final*, p. 21.

Redenen waarom familieleden vaak moeilijkheden ondervinden om de aanvraag in te dienen binnen de termijn van één jaar:

- Langdurig verbroken contact met familieleden / familieleden spoorloos.
- Moeilijke informatiedoorstroming over de procedure gezinshereniging naar de familieleden die de aanvraag moeten indienen.
- Lange, gevaarlijke en dure reizen naar de diplomatieke posten, in het bijzonder voor alleenstaande vrouwen en kinderen (cfr. Syriërs; Eritreeërs, Afghanen, ...).
- Gesloten grenzen of moeilijkheden om de vereiste visa te verkrijgen (Afghanen, Syriërs, Eritreeërs, ...).
- Hoge kosten (verplaatsingen, verkrijgen documenten) waardoor de indiening uitgesteld wordt.
- Verzamelen van de vereiste documenten. Dit kan duur en tijdrovend zijn, in bepaalde gevallen zijn er ook veiligheidsrisico's om bepaalde documenten te verkrijgen bij de eigen autoriteiten.
- Elementen eigen aan de procedure: gebrek aan mogelijkheid alternatieve wijze indiening; onvolledige informatie of misverstanden bij de indiening bij de diplomatieke post of de externe dienstverlener (bijv. over mogelijkheid indiening onvolledige aanvraag); Gebrek aan performant afsprakensysteem bij de externe dienstverlener zoals VFS Global en TLS Contact (zie lager); Gebrek aan systematische informatie en begeleiding bij de indiening van de aanvraag (zie lager).

2. Mogelijk maken van een indiening op het grondgebied / laagdrempelige schriftelijke indiening of op digitale wijze, zeker bij behoud van de termijn (en a fortiori bij inkorting van de termijn)

2.A. Verantwoording

1) Harmonisatie praktijk met de buurlanden

De meeste buurlanden van België bieden de mogelijkheid tot indiening door de referentiepersoon op het grondgebied: [Nederland](#), [Luxemburg](#) en [Duitsland](#).⁹ (Frankrijk: permanente vrijstelling).

2) Waarborgen nuttig effect van de termijn van vrijstelling (doeltreffendheidsbeginsel)

De Europese Commissie is van mening dat lidstaten de mogelijkheid moeten bieden om een aanvraag op hun grondgebied te laten indienen van zodra zij een termijn van indiening toepassen:

*“Hoewel de lidstaten overeenkomstig artikel 11 en artikel 5, lid 1 [van de richtlijn gezinshereniging] zelf mogen beslissen of het verzoek moet worden ingediend door de gezinshereniger [op het grondgebied] of door het gezinslid, kan de specifieke situatie van vluchtelingen en hun familieleden dit bijzonder moeilijk of onmogelijk maken. De Commissie is derhalve van mening dat de lidstaten, **vooral wanneer zij een uiterste termijn toepassen**, de gezinshereniger de **mogelijkheid zouden moeten bieden het verzoek op het grondgebied van de lidstaat in te dienen, teneinde het nuttig effect van het recht op gezinshereniging te waarborgen.**”*¹⁰ [eigen accentuering door onderlijnen en vet].

Een nieuwe wet waarbij de termijn wordt ingekort zonder bijkomende modaliteiten riskeert te worden vernietigd door het Grondwettelijk hof of te worden gesanctioneerd door het Hof van Justitie.

⁹ UNHCR, Avis concernant la proposition de loi n° 55 0574/001 modifiant la loi du 15 décembre 1980 (...) en ce qui concerne la réglementation relative au regroupement familial, 12 december 2019, pp. 7-9.

¹⁰ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, 3 april 2014, p. 24.

Overweging 13 van de richtlijn gezinshereniging stelt dat het van belang is om **doelmatige procedures** in te stellen en **vaste rechtspraak van het Hof van Justitie** bepaalt onder meer:

- "... dat richtlijn 2003/86 het **bevorderen van de gezinshereniging tot doel** heeft en voorts bescherming aan onderdanen van derde landen wil verlenen."¹¹
- "Artikel 4, lid 1, de lidstaten **precieze positieve verplichtingen** op[legt], waaraan duidelijk omschreven subjectieve rechten beantwoorden, aangezien het de lidstaten verplicht om in de door de richtlijn vastgestelde gevallen de gezinshereniging van bepaalde leden van het gezin van de gezinshereniger toe te staan **zonder hun beoordelingsmarge te kunnen uitoefenen**."¹²
- "Aangezien de toestemming voor gezinshereniging de algemene regel is, moeten afwijkingen strikt worden geïnterpreteerd (...) De erkende beoordelingsmarge waarover de lidstaten beschikken mag **niet worden gebruikt op een manier die de doelstelling van de richtlijn, namelijk het bevorderen van gezinshereniging, ondermijnt en afbreuk doet aan het nuttig effect daarvan**."¹³
- "Wat het **doeltreffendheidsbeginsel** betreft, zij eraan herinnerd dat bij het onderzoek van elk geval waarin de vraag rijst of een nationaal procedurevoorschrift **de toepassing van het Unierecht onmogelijk of uiterst moeilijk maakt**, volgens vaste rechtspraak van het Hof rekening moet worden gehouden met de plaats van dat voorschrift in de gehele procedure voor de verschillende nationale instanties, alsook met het verloop en de bijzonderheden van deze procedure."¹⁴
- "Lidstaten moeten niet alleen hun nationale recht conform het Unierecht uitleggen, maar moeten er ook op toezien dat zij zich **niet baseren op een uitlegging van een tekst van afgeleid recht die in conflict zou komen met de door de rechtsorde van de Unie beschermde grondrechten**" (zoals het recht op een gezinsleven en het hoger belang van de minderjarige kinderen).¹⁵
- "Zoals in herinnering is gebracht in overweging 8 van deze richtlijn vraagt de **situatie van vluchtelingen daarom bijzondere aandacht**" o.m. "wegens de redenen die hen gedwongen hebben hun land te ontvluchten en hen beletten aldaar een normaal gezinsleven te leiden; zij mogelijkwijs gedurende lange tijd van hun gezin waren gescheiden voordat hun vluchtelingenstatus werd toegekend"¹⁶; "en het voor hen moeilijker kan zijn om aan de inhoudelijke eisen van artikel 7, lid 1 van de richtlijn te voldoen"¹⁷; "de bijzondere situatie van vluchtelingen betekent dat het voor hen vaak onmogelijk of gevaarlijk is om officiële documenten in te dienen of contact op te nemen met de diplomatieke of consulaire instanties van hun land van herkomst, (...) rekening (...) houden met algemene informatie over de situatie in Eritrea (...), met de persoon en de concrete situatie (...) alsmede met de bijzondere

¹¹ HvJ, 6 december 2012, *O e.a.*, C-356/11 en C-357/11, §69; HvJ, 12 april 2018, *A,S t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-550/16, §44; HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §45; HvJ, 16 juli 2020, *B. M. M. en anderen t. Belgische staat*, C-133/19, C-136/19 en C-137/19, §25.

¹² HvJ, 27 juni 2006, *Europees Parlement t. Raad van de Europese Unie*, C-540/03, §60; HvJ, 6 december 2012, *O e.a.*, C-356/11 en C-357/11, §70; HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §46; HvJ, 16 juli 2020, *B. M. M. en anderen t. Belgische staat*, C-133/19, C-136/19 en C-137/19, §26; In die zin, voor gezinshereniging met NBMV, zie artikel 10, lid 3, a) gezinsherenigingsrichtlijn en HvJ, 12 april 2018, *A,S t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-550/16, §43.

¹³ HvJ, *Chakroun*, C-578/08, 4 maart 2010, § 43; HvJ, 9 juli 2015, *Minister van Buitenlandse zaken t. K en A*, C-153/14, §50; HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §53; Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, 3 april 2014, p. 3.

¹⁴ HvJ, 7 november 2018, *K, B t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-380/17, §58; Zie ook redeneringen in HvJ 9 juli 2015, *Minister van Buitenlandse zaken t. K en A*, C-153/14, §59: "Anders zou die verplichting, in dergelijke omstandigheden, een moeilijk te overkomen hindernis vormen om het bij richtlijn 2003/86 toegekende recht op gezinshereniging doeltreffend te maken." en in HvJ 12 april 2018, *A,S t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-550/16, §48, 55-60.

¹⁵ HvJ, 27 juni 2006, *Europees Parlement t. Raad van de Europese Unie*, C-540/03, §105; HvJ, 6 december 2012, *O e.a.*, C-356/11 en C-357/11, §78; HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §54 en 56; In die zin ook over artikel 24, lid 2 van het Handvest: HvJ, 12 april 2018, *A,S t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-550/16, §58; HvJ, 16 juli 2020, *B. M. M. en anderen t. Belgische staat*, C-133/19, C-136/19 en C-137/19, §§33-35.

¹⁶ Zie de rechtspraak van het HvJ hernomen in voetnoot 5.

¹⁷ HvJ, 7 november 2018, *K, B t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-380/17, §53.

problemen waarmee zij volgens hun zeggen vóór en na de vlucht uit hun land van herkomst zijn geconfronteerd (...) en “zijn situatie als vluchteling in (Soedan).¹⁸

3) Vermijden betwistingen rond “bijzondere omstandigheden” die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken

Het behoud (en *a fortiori* een inkorting) van de termijn van indiening zonder aanpassing van de modaliteiten van indiening leidt/zal leiden tot veel **betwistingen rond “bijzondere omstandigheden”** die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken” (Cfr. HvJ, 7 november 2018, C-380/17).

⇒ Alleen een mogelijkheid tot alternatieve wijze van indiening kan een hoge(re) werklast voor DVZ en de RvV vermijden.

Daarmee samenhangend kan er worden vastgesteld dat de omstandigheden die de laattijdige indiening met zich meebrachten (zie hoger) vaak moeilijk te bewijzen zijn, waardoor dat momenteel leidt tot **aanzienlijke rechtsonzekerheid en potentieel ongelijke behandeling voor de betrokkenen**. Aan de hand van ervaringen in de praktijk blijkt dat het niet eenduidig is in welke gevallen DVZ de aangevoerde omstandigheden aanvaardt.

⇒ Enkel een mogelijkheid tot alternatieve wijze van indiening kan de beginselen van gelijke behandeling en rechtszekerheid, alsook een gelijke en voorzienbare behandeling waarborgen.

Bijv. COVID-context: Er zijn nu nog altijd betwistingen rond laattijdige indieningen in 2020-2021, voornamelijk vanwege sanitaire maatregelen die in de regio van herkomst hebben geleid tot een laattijdige indiening, bijv. gesloten grenzen of gesloten diensten die verhinderen de nodige documenten te verkrijgen.

Ter vergelijking: in **Nederland**, waar de aanvraag schriftelijk in Nederland kan worden ingediend én waar VluchtelingenWerk Nederland systematische ondersteuning biedt, werd er **tijdens COVID geen enkele aanvraag laattijdig** ingediend,¹⁹ en dat terwijl de termijn van indiening maar 3 maanden bedraagt.²⁰

4) Waarborgen van de veiligheid van de aanvragers en gelijke toegang tot de procedure

Gezinsleden ondervinden vaak gelijkaardige veiligheidsrisico's als hun familielid dat erkend werd in België. Waar aanvragers in de meeste gevallen ooit naar een derde land zullen moeten reizen om de visa op te halen en om vanuit dat derde land een vlucht te nemen (en evt. DNA-testen af te laten nemen), is het van cruciaal belang om het aantal risicovolle reizen te beperken en hen niet in een positie te brengen waarin ze **geen andere keuze hebben dan ernstige risico's te nemen om de aanvraag binnen een termijn in te dienen**.

Bepaalde grenspassages naar een derde land of een vertrek uit een derde land worden ook gefaciliteerd van zodra de betrokkenen kunnen aantonen dat zij een goedkeuring tot visum van een EU-lidstaat kregen.

Bijv. huidige Afghaanse situatie: de personen met de hoogste beschermingsnoden die momenteel ondergedoken leven, ondervinden de grootste moeilijkheden om de aanvraag in te dienen in een buurland.

Bijv. De Oeigoerse zaak (aanvraag in Peking).²¹

¹⁸ HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §66, 75-77.

¹⁹ Interview Myria met de Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), 11 februari 2021.

²⁰ Artikel 29(2) en (4) Vreemdelingenwet 2000 (Nederland).

²¹ Zie https://www.standaard.be/cnt/dmf20191113_04715030.

De huidige modaliteiten van indiening **benadeelt bepaalde nationaliteiten** (bijv. Syriërs, Afghanen en Eritreeërs) of **bepaalde profielen** (alleenstaande vrouwen, personen zonder financiële middelen, bepaalde etnische minderheden) die bijzondere moeilijkheden ondervinden om naar de diplomatieke post te reizen.

⇒ Enkel door een mogelijkheid tot alternatieve wijze van indiening kan worden vermeden dat gezinsleden gedwongen worden ernstige veiligheidsrisico's te nemen om hun recht op gezinshereniging uit te oefenen. Een alternatieve wijze van indiening komt ook tegemoet aan het beginsel van een gelijke behandeling.

5) Drukken van de hoge kosten van aanvragen gezinshereniging

Overzicht kosten aanvraag gezinshereniging in Islamabad van vier gezinsleden van een NBMV:

<i>Service fee</i> (operationele kosten externe dienstverlener VFS in Islamabad)	45,50 x 4 = 182 EURO
<i>Handling fee</i> (operationele kosten diplomatieke post)	180 x 4 = 720 EURO
→ Totaal kosten indiening aanvraag zelf in het buitenland	→ 902 EURO
Administratieve bijdrage (operationele kosten DVZ) – enkel voor humanitaire visumaanvragen van meerderjarigen. Bijv. meerderjarige broer NBMV	Bijv. 1 meerderjarige broer van de NBMV: 366 EURO
Verkrijgen documenten (bijv. bewijs identiteit, gezinsband, attest goed gedrag en zeden, attest ongehuwdheid), beëdigde vertaling en legalisatie van die documenten	Erg wisselend, kan 1.000-en euro's bedragen. Legalisatiekosten (door Ministerie BuZa Afghanistan en vervolgens door de Belgische ambassade) maken aanzienlijk deel daarvan uit.
Standaard medisch certificaat	25 (huidige kosten in Peshawar in Pakistan, kan sterk verschillen naargelang het land) X 4 = 100 EURO
DNA-testen	200 x 5 = 1.000 EURO
Vliegtuigtickets	200 à 600 EURO, kan sterk schommelen. In januari 2022 is het goedkoopste 500 EURO per persoon. 500 X 4 = 2.000 EURO
Reizen naar de diplomatieke post, verkrijgen Pakistaanse visa, kosten van verblijf in Pakistan, eventuele <i>exit fees /exit fines</i> .	Erg wisselend
TOTAAL	902 + 366 + (3.000 à 5.000) = 4.000 à 6.000 EURO

- ⇒ Bij een procedure gezinshereniging komen heel hoge kosten kijken. Een indiening op het grondgebied kan al een deel van de kosten voorkomen (*visum handling fee, service fee, en reis- en verblijfkosten naar en in het land van de diplomatieke post*).
- ⇒ Myria raadt ook aan om gezinsleden van begunstigden van internationale bescherming vrij te stellen van de visumleges, en een fonds op te richten om vluchtelingenfamilies te steunen bij de kosten van gezinshereniging. Beide zijn in **Nederland** het geval.²²

6) Vermijden moeilijkheden om (tijdig) een afspraak te boeken bij de externe dienstverlener van de diplomatieke post (VFS Global / TLS Contact)

Het afsprakensysteem van de externe dienstverlener is bij verschillende diplomatieke posten niet performant en **niet afgestemd op de doelgroep van vluchtelingenfamilies**. Na het online invullen van de formulieren moet men meestal online een afspraak maken via de website van de externe dienstverlener. Het **vergt veel digitale vaardigheden** en betrokkenen vinden zelden zelf hun weg in dit proces. Er is regelmatig sprake van bijzondere **technische moeilijkheden** (blokkering afsprakensysteem; nieuwe afspraak pas mogelijk wanneer de datum van eerder geannuleerde afspraak verstreken is; hulpverleners kunnen bij bepaalde afsprakensystemen met hun account maar één boeking maken voor één gezin, ...). Men moet soms meerdere keren per dag proberen in te loggen gedurende meerdere weken om een afspraak te boeken. Er zijn voor bepaalde posten tijdens bepaalde periodes **te weinig afspraken beschikbaar om tegemoet te komen aan de vraag**. Het tekort aan beschikbare afspraakmomenten speelde lang vooral in Pakistan en Turkije, maar niet alleen daar. In Pakistan ontstond er in 2020-2021 een systeem waarbij tegen betaling van grote sommen geld aan tussenpersonen afspraken verkregen konden worden. Daarnaast kan in bepaalde landen **alleen een afspraak worden gemaakt na online betaling van de service fee**, wat in veel gevallen onmogelijk te realiseren is (bijv. alleen via *credit card* of lokale telefoniekaart). In Iran zijn een Iraans telefoonnummer en een Iraanse bankrekening nodig om een afspraak te boeken (onmogelijk in irregulier verblijf). Ingediende klachten bij de externe dienstverleners en/of ambassade worden vaak niet beantwoord. Tegen betaling worden bij sommige externe dienstverleners "*premium services*" aangeboden ("*Enjoy a faster, more convenient and more luxurious application*"). Zo'n "*convenient application*" zou echter standaard moeten zijn om het recht op gezinshereniging ook effectief te faciliteren en realiseerbaar te maken.

Het omslachtige en niet-performante afsprakensysteem leidt ertoe dat:

- ⇒ Aanvragers en begeleidende diensten afhaken
- ⇒ Lokaal parallelle systemen ontstaan om tegen betaling alsnog een afspraak te bemachtigen (corruptie)
- ⇒ Termijnen van indiening in het gedrang komen

Door een alternatieve wijze van indiening kunnen deze problemen worden vermeden. In **Nederland** wordt er niet gewerkt met externe dienstverleners voor wat betreft "nareis" (term gebruikt voor gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming in Nederland).

7) Een alternatieve wijze van indiening kan de effectieve mogelijkheid om een *onvolledige aanvraag* in te dienen beter garanderen

Vooral wanneer lidstaten een uiterste termijn toepassen, stelt de Europese Commissie dat lidstaten de mogelijkheid moeten bieden om "*een gedeeltelijk verzoek in te dienen, dat wordt voltooid zodra de documenten beschikbaar worden of het opsporen met succes is afgerond. De*

²² UNHCR, *No Family Torn Apart. Challenges refugees face securing family reunification in the Netherlands and recommendations for improvements*, september 2019, pp. 81-82. (vrijstelling van kosten van indiening bij indiening binnen de termijn van 3 maanden en organisatie van een "VWN Refugee Fund" door VluchtelingenWerk Nederland).

*Commissie dringt er bij de lidstaten ook op aan om **tijdig duidelijke en begrijpelijke informatie** over gezinshereniging te verschaffen.”²³*

De mogelijkheid tot een onvolledige indiening van de aanvraag voor familieleden van begunstigen van internationale bescherming betreft een algemeen aanvaarde praktijk in België, in die zin dat DVZ en BuZa deze mogelijkheid regelmatig in overlegmomenten bevestigden.

De mogelijkheid van een onvolledige aanvraag staat evenwel nergens in de regelgeving beschreven. Pas sinds juli 2021 werd hier voor het eerst publiek over gecommuniceerd op de website van DVZ (nog niet in het Engels beschikbaar).²⁴ De mogelijkheid staat niet beschreven op de website van de diplomatieke posten.

- ⇒ Een gebrek aan publiek beschikbare informatie en proactieve informatie vanwege de diplomatieke posten en externe dienstverleners leidt tot onvoldoende waarborgen dat onvolledige aanvragen in ontvangst worden genomen.
- ⇒ Ook wanneer een termijn in het gedrang dreigt te komen, worden aanvragers niet proactief geïnformeerd over die mogelijkheid. Integendeel, in de praktijk wordt de aanvraag heel regelmatig niet meteen in ontvangst genomen, bijv. bij gebrek aan legalisatie, medisch attest, reispaspoort, ...²⁵
- ⇒ Wanneer de termijn van indiening hierdoor ook effectief verstrekt, kunnen aanvragers in zo'n situatie niet bewijzen dat zij zich wel tijdig hadden aangeboden om de aanvraag in te dienen. Ook dat leidt tot veel betwistingen en wederom een hogere werklast voor de Belgische instanties (DVZ, diplomatieke post, RvV).

8) Een mogelijkheid tot schriftelijke of digitale indiening bij de diplomatieke post behoeft geen wetswijziging

De Belgische wetgever heeft bepaald dat de visumaanvraag van de gezinsleden ingediend moet worden op de bevoegde ambassade of consulaire post.²⁶ Op dit ogenblik moeten alle aanvragers zich **in persoon** begeven naar de bevoegde diplomatieke post. Slechts in extreem uitzonderlijke situaties staat de diplomatieke post hierop een afwijking toe. Noch de gezinsherenigingsrichtlijn²⁷, noch de Belgische wet bepaalt *hoe* de aanvraag moet ingediend worden: of dit in persoon moet gebeuren, of dit ook kan op schriftelijke of digitale wijze.

²³ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, 3 april 2014, p. 24.

²⁴ Zie <https://dofi.ibz.be/nl/themas/onderdanen-van-derde-landen/gezinshereniging/voorwaarden-en-bewijs-documenten> onder rubriek “visumaanvraag”: “De datum van indiening van de aanvraag is echter van wezenlijk belang (...) Het is dus belangrijk dat het familielid van een beschermde vreemdeling zijn aanvraag tijdig kan indienen, ongeacht het feit of zijn dossier volledig of onvolledig is.” Minimumvereisten opdat de aanvraag aanvaard kan worden: “1) Ingevuld en ondertekend visumformulier; 2) Betaling visum handling fee (en administratieve bijdrage indien van toepassing); 3) Reisdocument, of indien de aanvrager dit document niet kan voorleggen, een ander bewijs van zijn identiteit (of meerdere andere bewijzen van zijn identiteit) waaraan de bevoegde Belgische ambassade of het bevoegde Belgisch consulaat geloof hecht; 4) Het bewijs dat de gezinshereniger een door België beschermde vreemdeling is (erkenning van de vluchtelingenstatus of toekenning van een subsidiaire bescherming door het CGVS of de RvV)”.

²⁵ Myria stelt dit vast op basis van zijn ervaring in individuele dossiers. Zie ook bijvoorbeeld de situaties hernomen in deze recente arresten van de RvV: RvV 263 741 van 16 november 2021 (problemen inontvangstname TLS Nairobi) en RvV 256 594 van 16 juni 2021 (problemen inontvangstname VFS Addis Abeba – vereist identiteitsdocument).

²⁶ Artikel 12bis§1 van de Verblijfwet.

²⁷ Artikel 5.1 van de Gezinsherenigingsrichtlijn.

2.B. Antwoorden op praktische bezwaren indiening op het grondgebied

Bezwaren DVZ rond indiening op het grondgebied op de hoorzitting van 4 maart 2020²⁸:

- Hoge werklast DVZ en ingrijpende reorganisatie voor DVZ, BuZa en de gemeenten
- Diplomatieke post moet de akten van burgerlijke stand legaliseren en heeft de expertise inzake de documenten en de situatie ter plaatse
- DNA-onderzoek kan alleen ter plaatse
- Rol diplomatieke post in de strijd tegen misbruik (identiteitscontrole, leeftijdscontrole, strijd tegen schijnhuwelijk)

Pertinente informatie en antwoorden in dit verband:

Over de hogere werklust: zie hoger (2.A): de huidige betwistingen rond de “bijzondere omstandigheden” die een laattijdige indiening meebrachten (overmacht) en de huidige problemen met de afsprakensystemen en de aanvaarding van onvolledige aanvragen bij de externe dienstverleners van de diplomatieke posten leiden momenteel tot een **hoge werklast** bij de diplomatieke posten, BuZa en DVZ. Dat kan worden vermeden met een alternatieve wijze van indiening.

Praktijk buurlanden

De indiening van de aanvraag gaat vaak over een **soort “intentieverklaring”**, waardoor dit **geen gehele reorganisatie** veronderstelt en waarbij **de diplomatieke post na de eigenlijke indiening nog altijd een belangrijke rol kan spelen in het proces**.

- ⇒ Het faciliteren van de indiening kan ook gaan om een laagdrempelige **schriftelijke of digitale indiening**, waarbij België er tevens voor kan kiezen om dit te laten plaatsvinden **bij de diplomatieke post** (in plaats van bij DVZ).
- ⇒ Nog meer dan sommige andere buurlanden, kan België er daarbij ook voor kiezen om die **belangrijke rol van de diplomatieke post aan te houden** in een later stadium van de procedure (na de indiening van de aanvraag).

In **Duitsland** gaat het duidelijk om een “intentieverklaring”²⁹, maar ook in Nederland zou men de indiening in Nederland kunnen beschouwen als een uitgebreide “intentieverklaring”:

De praktijk in **Nederland**³⁰:

- Keuzevrijheid indiening door de gezinshereniger (referentiepersoon) of door het gezinslid. In bijna alle gevallen zou het verzoek worden ingediend door de gezinshereniger in Nederland.
- Een ‘indiening’ houdt hier in dat de aanvraagformulieren (met vragen over de identiteit van de gezinsleden en familiebanden) ingevuld en ondertekend verstuurd zijn naar de IND. De IND verkiest dat een aanvraag zo volledig mogelijk wordt ingediend, maar het **invullen en versturen van het formulier is de enige minimumvereiste binnen de 3 maanden**. Zelfs als de gezinsleden nog spoorloos zijn, kan de aanvraag al worden ingediend. Na behandeling door de IND zal die een “herstel-verzuimbrieff” opsturen, waarbij de gezinsleden vier weken de tijd hebben om het dossier aan te vullen. Het aanvraagformulier lijst evenwel ook de vereiste documenten op zodat de betrokkenen in de praktijk tijdens de periode van behandeling hun dossier trachten te vervolledigen.
- Ook in het geval van een indiening door de referentiepersoon in Nederland verifiëren de diplomatieke posten nog altijd de identiteit van de gezinsleden en voeren ze DNA-testen uit of interviews in het kader van schijnhuwelijk, leeftijdsfraude of bij niet-biologische kinderen of partners in duurzame relatie (deze categorieën hebben in Nederland ook een recht op

²⁸ Drukproefverslag hoorzitting 4 maart 2020, *Parl. St.* Kamer 2019-20, nr. 55-0574/000 (nog niet gepubliceerd).

²⁹ UNHCR, Avis concernant la proposition de loi n° 55 0574/001 modifiant la loi du 15 décembre 1980 (...) en ce qui concerne la réglementation relative au regroupement familial, 12 december 2019, p. 7.

³⁰ Interview Myria met de Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), 11 februari 2021.

gezinshereniging (“nareis”³¹), net als meerderjarige kinderen, ten laste en deel uitmakend van dezelfde gezinscel). Bij de grotere diplomatieke posten kan daarbij ook een videoconferentie worden georganiseerd zodat een medewerker van de IND rechtstreeks betrokken is bij het interview. Na toekenning van het verzoek gezinshereniging neemt de diplomatieke post de biometrische gegevens af en geeft die ook het visum af. In het kader van “nareis” is er in Nederland geen legalisatie of apostille van documenten vereist. Met uitzondering van reispassen en identiteitsdocumenten van de aanvrager worden de vereiste originele buitenlandse documenten opgestuurd naar de IND in Nederland. Een expertisecentrum “bureau documenten” controleert de documenten.

Opmerking: zoals vermeld kan België ervoor kiezen om nog meer dan in bepaalde buurlanden de rol van de diplomatieke post te blijven aanhouden, bijvoorbeeld bij de afname van interviews en de controle van documenten (zonder de noodzaak een dergelijk expertisecentrum zoals het in Nederland bestaat te organiseren in België). Originele documenten kunnen dan worden opgestuurd naar de diplomatieke post in plaats van naar DVZ, of kunnen worden voorgelegd in een later stadium van de procedure.

Een eenmalige reis naar de diplomatieke post zal in veel gevallen **onvermijdelijk** zijn (interview, afname biometrische gegevens, evt. DNA-test, ophalen visum), maar een facilitering van de indiening van de aanvraag betekent wel dat:

- Veelvuldige reiswegen vermeden kunnen worden.
- Het precaire en dure verblijf in het derde land vermeden kunnen worden.
- Er geen druk is om een risicovolle reis te ondernemen **binnen een strikte termijn**.
- De toekenning van een visum kan de grenspassage naar een derde land in bepaalde situaties faciliteren.

Daarnaast kunnen er in uitzonderlijke contexten waar **zelfs een eenmalige reis onmogelijk** blijkt (bijvoorbeeld zoals dit vaak het geval is voor vluchtelingen gestrand in Libië, of bijvoorbeeld omwille van ernstige medische redenen), **samenwerkingsverbanden** afgesloten worden met **UNHCR, IOM, Belgische ereconsuls of diplomatieke posten van andere lidstaten** die wel aanwezig zijn in het land van verblijf van het gezinslid, of die regelmatig dienstmissies naar dat land organiseren.³²

3. Noodzakelijke bijkomende waarborgen inzake de termijn en wijze van indieningen

In **duidelijke en transparante bepalingen** IN DE WET OF REGELGEVING voorzien over:

- **De informatieplicht en het voorzien van begeleiding** (zie punt 6)
- **De minimumvereisten bij de indiening en de wijze van indiening:** wettelijke verankering van mogelijkheid tot *onvolledige* aanvraag en mogelijkheid indiening door de referentiepersoon op het grondgebied of het gezinslid (te bepalen: digitaal of schriftelijk, naar DVZ of de bevoegde diplomatieke post). Cfr. **Nederland:** enkel het aanvraagformulier = minimumvereiste, deze wordt opgestuurd naar de IND (zie hoger).
- **De identiteitsdocumenten** die aanvaard kunnen worden bij indiening. Conform de richtlijn gezinshereniging en de rechtspraak van het HvJ moet hierbij worden gespecificeerd dat de betrokkenen in de mogelijkheid moeten worden gesteld om aan te geven waarom er geen nationaal paspoort verkregen kan worden, dat de identiteit in die situatie ook aangetoond kan worden aan de hand van andere bewijzen, en dat een verzoek tot gezinshereniging niet mag worden afgewezen op de loutere grond dat het gezinslid niet het vereiste reisdocument heeft overgelegd. Er moet immers rekening worden gehouden met de omstandigheden waarin de

³¹ Nareis is de term in Nederland voor gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming.

³² Zie concrete voorbeelden in de praktijk in Nederland: UNHCR, *No Family Torn Apart. Challenges refugees face securing family reunification in the Netherlands and recommendations for improvements*, september 2019, pp. 108-110.

vluchteling en de gezinsleden zich bevinden en de moeilijkheden die zij kunnen ondervinden bij het verkrijgen van een paspoort, om het nuttig effect van de richtlijn te vrijwaren.³³

- **Het startpunt van de termijn van indiening.** Op dit ogenblik begint de termijn van één jaar te lopen vanaf de beslissing tot toekenning van internationale bescherming, ook wanneer de betrokkene hier nog geen kennis van nam. De termijn kan pas ten vroegste beginnen te lopen vanaf de *betekening* van de beslissing tot toekenning van de internationale bescherming. Dat moet wettelijk worden geregeld.
- **De bijkomende termijn** waarbinnen bijkomende documenten moeten worden voorgelegd **OF** waarbinnen er moet worden uiteengezet waarom bepaalde documenten niet kunnen worden voorgelegd (om zo het ‘cascadesysteem’ inzake het bewijs van de gezinsbanden zoals voorzien in de wet, te waarborgen³⁴). Die termijn is te bepalen in functie van welke termijn bepaald wordt voor de eigenlijke indiening van de aanvraag.
- **Het startpunt van de *behandelingstermijn*,** waarbij er rekening wordt gehouden met het ‘cascadesysteem’ inzake het bewijs van de gezinsbanden zoals voorzien in de wet³⁵, in die zin dat *bij een onvolledige aanvraag* de *behandelingstermijn* begint te lopen vanaf het ogenblik dat het plausibel werd gemaakt dat bepaalde documenten niet verkregen kunnen worden.
- Bepalen hoe en wanneer DVZ kan oproepen om het dossier aan te vullen en welke termijn de aanvrager hier dan voor heeft om dat aan te vullen of uit te leggen waarom bepaalde documenten niet verkregen kunnen worden.
- Bepalen welke processen de *behandelingstermijn* eventueel opschorten (bijv. DNA-test).
- In een **regeling** voorzien **na afloop van de behandelingstermijn:** ingevolge van de arresten-Diallo en -X van het HvJ kan er geen automatische aanvaarding van de aanvraag meer volgen bij het uitblijven van een beslissing na afloop van de *behandelingstermijn*.³⁶ De gevolgen van het uitblijven van een beslissing moeten echter wel worden gereguleerd.³⁷ Dat moet volgens Myria verder kunnen gaan dan louter bepalen dat de aanvrager via een met redenen omklede kennisgeving op de hoogte gesteld wordt van de redenen voor het niet tijdig nemen van een beslissing.³⁸
- Het ‘cascadesysteem’ inzake het bewijs van de gezinsbanden zoals voorzien in de wet³⁹, **uitbreiden** tot de identiteitsdocumenten en andere vereiste documenten zoals het uittreksel strafregister, attest ongehuwdheid, akten die de leeftijd aantonen, ..., waarbij vluchtelingenfamilies evenzeer moeilijkheden kunnen ondervinden om deze te verkrijgen.

³³ HvJ, van 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §53; §§63-66, §§76-77, §81 (over bewijzen die de gezinsbanden aantonen – *mutatis mutandis* van toepassing voor bewijzen die de identiteit aantonen). Zie in die zin over het paspoort en bewijzen die de identiteit aantonen: Concl. Adv. Gen. van 16 juli 2020 in zaak HvJ, C-193/19, *A t. Migrationsverket*, §119.

³⁴ Art. 12bis §5-6 Verblifswet (Andere geldige bewijzen moeten in rekening gebracht worden bij gebrek aan officiële documenten, of men kan overgaan tot een onderhoud of aanvullende analyse zoals een DNA-test om de gezinsbanden na te gaan); art. 11§1, 2e lid: de aanvraag mag niet worden geweigerd louter omwille van het gebrek aan officiële documenten die de gezinsbanden aantonen. Zie ook HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17.

³⁵ *Ibid.*

³⁶ HvJ, 20 November 2019, *X t. Belgische Staat*, C-706/18, §38 (GH met derdelander) en HvJ 27 juni 2018, *Diallo t. Belgische staat*, C-246/17, §56 (GH met Unieburger).

³⁷ Artikel 5, lid 4, derde alinea van de richtlijn gezinshereniging 2003/86 en RvS, afdeling wetgeving, advies nr. 66.966/4 van 19/2/2020, Parlementaire Kamer 2019-2020, nr. 55-0574, p. 8.

³⁸ Zie jaarverslag Myria, *Migratie in cijfers en in rechten* 2020, pp. 18-21, verkrijgbaar op:

https://www.myria.be/files/2020_Recht_op_een_gezinsleven.pdf.

³⁹ Zie voetnoot 32.

- De beoordeling van de **“bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken”** (lagere drempel dan “overmacht”⁴⁰). Die omstandigheden zullen in de praktijk veel minder voorvallen in het geval van een alternatieve wijze van indiening in combinatie met een performant systeem van professionele begeleiding bij de indiening van de aanvraag, maar er zijn nog omstandigheden denkbaar zoals ziekte van de referentiepersoon of zijn gezinsleden, of spoorloze gezinsleden.
- In een regeling voorzien die waarborgt dat het recht op gezinshereniging nog uitgeoefend kan worden wanneer de **geldigheid van het toegekende visum verstreek** omwille van omstandigheden buiten de wil van de aanvrager.⁴¹ Op dit ogenblik worden betrokkenen verwezen naar de mogelijkheid om een nieuwe aanvraag in te dienen (met in dat geval indiening buiten de termijn van één jaar en toepassing materiële voorwaarden).
- In de lijn met de rechtspraak van het HvJ wettelijk bepalen dat wanneer volgens de “gewone regeling” (na de termijn van indiening) vereist wordt om aan de materiële voorwaarden te voldoen, DVZ rekening moet houden met factoren zoals **het hoger belang van het kind, de aard en hechtheid van de gezinsbanden, (...) en met de bijzondere situatie van vluchtelingen “aangezien zij in hun land van herkomst geen normaal gezinsleven tegemoet kunnen zien, zij mogelijk langer gedurende lange tijd van hun gezin waren gescheiden voordat hun de vluchtelingenstatus werd toegekend en het voor hen moeilijker kan zijn om aan de inhoudelijke eisen van art. 7, lid 1 [materiële voorwaarden] te voldoen dan voor andere derdelanders”**.⁴²
- Een bepaling opnemen in de wetgeving die aangeeft dat zodra de aanvraag één keer tijdig werd ingediend, de betrokkenen moeten blijven vallen onder de gunstigere voorwaarden, ook na een eerste weigering (punt 4).

4. Het behoud van de gunstigere voorwaarden zodra de aanvraag een eerste keer tijdig werd ingediend

In vele situaties worden de gunstigere voorwaarden die voorzien zijn begunstigen van internationale bescherming (vrijstelling van materiële voorwaarden) niet meer toegepast, ondanks dat de aanvraag werd ingediend binnen de termijn van één jaar.

Zo valt het regelmatig voor dat een aanvraag een eerste keer geweigerd werd om een andere reden dan een laattijdige indiening. Het kan bijvoorbeeld gaan om de niet-erkenning van een buitenlands document dat de gezinsbanden aantoont. Wanneer er geen beroep werd ingediend, of de RvV zich niet kan uitspreken over de zaak (bijvoorbeeld over de erkenning van de huwelijksakte), of het beroep verwerpt, zal bij een eventuele nieuwe aanvraag de vrijstellingstermijn van één jaar in de meeste gevallen al verstreken zijn. Dat is ook bijvoorbeeld het geval wanneer men na een eerste visumweigering een erkenning van de buitenlandse akte van burgerlijke stand heeft verkregen bij de familierechtbank, en men op die basis een nieuwe aanvraag wenst in te dienen.

Alleen wanneer de RvV de visumweigering vernietigt, kan men waarborgen dat DVZ zich bij een nieuwe beslissing moet plaatsen op het ogenblik van de initiële indiening van de aanvraag, wat betreft

⁴⁰ Cfr. RvV 12 oktober 2020, nr. 242.087.

⁴¹ Bijvoorbeeld: 1/ Vóór afgifte van de visumsticker: verlenging van de geldigheid van het visum en 2/ Na afgifte van de visumsticker: gelijkaardige regeling die ook bestond bij de onmogelijkheid om te reizen door COVID-19: DVZ stond de ambtshalve afgifte door de diplomatieke post toe, mits enkele aspecten gecontroleerd werden, waaronder de administratieve situatie van de gezinshereniger in België en de wil om het project gezinshereniging verder te zetten. Het verstrijken van de geldigheid van het visum doet immers geen afbreuk aan het subjectief recht op gezinshereniging dat volgt uit de richtlijn gezinshereniging (zie ook hoger geciteerde rechtspraak onder punt 2.A). Daarnaast moet er ook rekening worden gehouden met omstandigheden buiten de wil van de aanvrager die ertoe geleid hebben dat de geldigheid van het visum verstreek (*mutatis mutandis* HvJ, 7 november 2018, K, B. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, C-380/17).

⁴² HvJ, 7 november 2018, K, B. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, C-380/17, §§52-54.

de vraag of de aanvraag tijdig werd ingediend (en dus de toepassing van de vrijstelling van de materiële voorwaarden).

Ook in de situatie waarbij de geldigheid van het uitgegeven visum is verstreken, wordt er momenteel verwezen naar de mogelijkheid om een nieuwe aanvraag in te dienen (toepassing materiële voorwaarden na de termijn van één jaar).

Opnieuw is het hier interessant te kijken naar de praktijk in [Nederland](#). Daar geldt het principe dat van zodra de aanvraag één keer tijdig werd ingediend, de betrokkenen blijven vallen onder de gunstigere voorwaarden van “nareis” bij nieuwe aanvragen:

Wanneer de aanvraag dus geweigerd wordt omdat de betrokkene de aanvraag niet tijdig heeft vervolledigd met bijkomende documenten, of de aanvraag geweigerd werd omdat de voorgelegde buitenlandse documenten vervalst of niet te beoordelen zijn, kunnen de betrokkenen de nieuwe aanvraag indienen met nieuwe documenten of een eventuele erkenningsbeslissing van de rechtbank, waarbij ze vrijgesteld blijven van de voorwaarden.⁴³

5. Stroomlijning asiel- en gezinsherenigingsprocedure

Myria pleit ervoor om een overleg te houden tussen de relevante instanties (CGVS, bureau gezinshereniging DVZ, dienst C.4 van BuZa) om de asiel- en gezinsherenigingsprocedure beter te stroomlijnen.

Bepaalde aspecten kunnen al een plaats hebben in de procedure internationale bescherming, zoals het bestaan van de gezinsbanden, de documenten die de gezinsbanden bewijzen, en bepaalde veiligheidsrisico's voor gezinsleden wanneer zij contact zouden moeten opnemen met eigen autoriteiten om documenten te verkrijgen. Zo kan men vermijden vluchtelingenfamilies onder druk te zetten om risico's te nemen bij de indiening van de aanvraag en het verkrijgen van paspoorten of andere documenten, en zo kan men ook vermijden dat DVZ en de diplomatieke posten in hun beoordeling over die zaken zelf een “asielgehoor” zouden moeten organiseren met de gezinsleden (een verantwoordelijkheid die nu in de praktijk bij de begeleiders van de aanvraag komt te liggen – zie lager). Er moet bij dat overleg ook rekening worden gehouden met de beleidswijziging van het CGVS waarbij voor bepaalde nationaliteiten in bepaalde situaties een erkenning volgt zonder asielgehoor. Dat is bijvoorbeeld vaak het geval voor Eritreeërs, een groep waarvoor de documentaire vereisten vaak moeilijk vervuld kunnen worden en de verklaringen over de gezinsleden in het asielgehoor dus een belangrijke basis vormen. Tegelijkertijd moet er worden gewaarborgd dat informatie die in vertrouwen wordt verteld aan het CGVS (bijv. inzake seksueel geweld), enkel op een discrete manier in rekening wordt genomen, en er bijvoorbeeld niet zomaar naar verwezen wordt in de beslissing over de aanvraag gezinshereniging.

6. Garanties inzake toegang tot duidelijke, toegankelijke informatie, advies en systematische, intensieve begeleiding door een professionele dienst

Myria pleit ervoor om een informatieverplichting te **formaliseren in de regelgeving**, en om een systematische en professionele **begeleiding bij verzoeken** gezinshereniging te **organiseren en te faciliteren**.

- HvJ, 7 november 2018, *K. B. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-380/17, §63: **“Wanneer een nationale regeling vluchtelingen ertoe verplicht hun rechten snel na de toekenning te doen gelden, op een moment waarop hun kennis van de taal en de procedures van de lidstaten mogelijk nog niet groot is, dienen de betrokkenen volledig te worden geïnformeerd over de gevolgen van het besluit tot afwijzing van hun 1e verzoek en de maatregelen die zij dienen te nemen om hun recht op gezinshereniging doeltreffend te kunnen doen gelden.”**

⁴³ Interview Myria met Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), 11 februari 2021.

- Overweging 13 richtlijn gezinshereniging: “Het is van belang procedures in te stellen voor de behandeling van verzoeken tot gezinshereniging alsook voor de toegang en het verblijf van gezinsleden. Deze **procedures moeten doelmatig zijn** en naast de normale werklast van de overheidsinstanties van de lidstaten kunnen worden afgehandeld, en bovendien **doorzichtig en billijk zijn**, teneinde de betrokken personen **voldoende rechtszekerheid te bieden.**” De Europese Commissie stelt: “om aan deze criteria te voldoen, zouden de lidstaten praktische richtlijnen moeten ontwikkelen met **gedetailleerde, nauwkeurige en duidelijke informatie** voor indieners en zouden zij nieuwe ontwikkelingen tijdig en duidelijk kenbaar moeten maken. Dergelijke praktische richtsnoeren moeten op grote schaal beschikbaar worden gesteld, ook online en op plekken waar de verzoeken worden ingediend, zoals consulaten of elders. De Commissie beveelt aan om deze richtsnoeren beschikbaar te maken in de taal van de lidstaat, de lokale taal op de plaats van indiening, en het Engels.”⁴⁴

De informatieverplichting moet worden georganiseerd bij alle relevante instanties (door het CGVS op het ogenblik dat de internationale bescherming wordt toegekend, DVZ, opvangcentra, diplomatieke posten en externe dienstverleners, bestaande ondersteunende diensten), en in zoveel mogelijk relevante talen (ten minste ook in het Engels, naast Frans en Nederlands).

De informatieverplichting moet ook betrekking hebben op alle relevante aspecten van de procedure (de vereiste documenten, de mogelijkheid om een gedeeltelijk verzoek in te dienen met bepaalde minimumvereisten (zie hoger), eventuele alternatieve wijzen van indiening, en het belang om verschoningsgronden in te roepen bij een laattijdige indiening (en de wijze waarop dat moet gebeuren). Een mogelijkheid is om die verschillende aspecten ook te hernemen **op de aanvraagformulieren zelf**. Dit is bijvoorbeeld het geval in **Nederland**.⁴⁵

De informatieverplichting moet “proactief” zijn om op vaak voorkomende problemen te anticiperen. Zo kunnen de externe dienstverleners zoals VFS Global en TLS Contact die in rechtstreeks contact staan met de gezinsleden proactief vragen naar het statuut van de persoon in België, verwijzen naar termijnen van indiening en naar de mogelijkheid om een gedeeltelijk verzoek in te dienen.

De informatieverplichting leunt aan bij de nood aan het organiseren van een **systematische en intensieve begeleiding door een professionele dienst**.

Het welslagen van een aanvraag gezinshereniging is momenteel geheel afhankelijk van de vraag of de begunstigde van internationale bescherming een professionele ondersteuning vindt.

Dat geldt des te meer voor aanvragen van gezinsleden van NBMV's. Minderjarigen hebben vaak nog meer moeite om de procedure (waaronder de toepassing van termijnen) te begrijpen en op te volgen. De informatiedoorstroming naar de familieleden in het herkomstland loopt vaak ook nog minder vlot.

Een systematische en professionele begeleiding van aanvragen leidt ook tot een **betere kwaliteit van beslissingen**, zal eveneens veel beroepsprocedures kunnen vermijden net als langdurige scheidingen van gezinnen.

Die professionele ondersteuning blijkt nodig op alle niveaus bij de indiening en behandeling van de aanvraag:

- Intakegesprek (één tot anderhalf uur): uitleg over vereiste documenten en werking procedure;
- Verificatie documenten vóór indiening;
- Verificatie verklaringen asioldossier van de referentiepersoon, voornamelijk inzake de gezinsleden en potentiële veiligheidsrisico's bijv. bij opvragen van documenten;
- Invullen van de visumformulieren en tijdig boeken van een afspraak bij de externe dienstverlener (VFS Global of TLS contact) van een diplomatieke post;
- Professionele contacten met die externe dienstverleners, de diplomatieke posten en BuZa bij problemen om een afspraak te boeken of problemen om de (onvolledige) aanvraag in te dienen;

⁴⁴ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, COM(2014) 210 final, 3 april 2014, pp. 25-26.

⁴⁵ Zie voorbeeld aanvraagformulier op <https://ind.nl/Formulieren/7039.pdf>.

- Ondersteuning bieden bij het verzamelen van bewijzen en het structureren van een uitleg over de onmogelijkheid om een afspraak te boeken, om een reisdocument voor te leggen, of om te reizen naar de diplomatieke post binnen de vereiste termijnen;
- Ondersteuning bieden bij het verkrijgen van visa voor een derde land waar de aanvraag ingediend moet worden;
- Ondersteuning bieden bij het vinden van financiële middelen om de kosten te financieren die gepaard gaan met een aanvraag gezinshereniging;
- Contacten met de diplomatieke post en DVZ om het dossier te vervolledigen en verdere toelichtingen te geven, onder meer over de omstandigheden die de laattijdige indiening meebrachten, potentiële ernstige veiligheidsrisico's of over de redenen waarom bepaalde documenten (waaronder ook reisdocumenten) niet beschikbaar zijn of verkregen kunnen worden;
- Na weigering van een aanvraag, de motieven nagaan, contacten leggen met de advocaat en de verschillende opties afwegen (herziening, beroep, nieuwe aanvraag).

Die contacten impliceren vaak meerdere langdurige voorafgaande gesprekken met cliënten. Er moet daarbij rekening worden gehouden met de kwetsbaarheid van de doelgroep.

Er blijkt in de praktijk een grote discrepantie tussen wat wettelijk de voorwaarden tot gezinshereniging zijn en wat in werkelijkheid nodig is om een gezinshereniging in goede banen te leiden.

In de praktijk komt de verantwoordelijkheid dan quasi volledig te liggen bij de begeleider of advocaat om verklaringen van de betrokkenen af te toetsen aan de hand van beschikbare informatie, en de diplomatieke post of DVZ hierover te informeren. **De diplomatieke post of DVZ zal zelden proactief een gehoor organiseren om eventuele onduidelijkheden, twijfels of discrepanties uit te klaren, of beschermingsnoden na te gaan.** Dit ondanks dat DVZ volgens het HvJ ook een belangrijke onderzoeksplicht heeft, bijvoorbeeld inzake de beoordeling van de beschikbare documenten of de onmogelijke toegang hiertoe.⁴⁶ Er is ook geen transparantie over op welke (*Country Of Origin*-) informatie DVZ zich baseert bij de beoordeling van documenten, of de diplomatieke post bij de beoordeling over de onmogelijkheid om een reisdocument voor te leggen.

De begeleiding wordt ook bemoeilijkt wanneer de **communicatie met DVZ en sommige diplomatieke posten moeilijk verloopt**. Daarbij speelt eveneens de onzekerheid over wie over bepaalde aspecten het beste aanspreekpunt is (externe dienstverlener, de diplomatieke post, BuZa of DVZ). Hierbij speelt ook het gebrek aan instructies en doorstroming van informatie tussen die diensten.

Dit is maar een overzicht van de administratief-juridische ondersteuning tijdens de aanvraag, en nog niet de sociaalpsychologische begeleiding en de begeleiding na aankomst van de gezinsleden.

Myria stelt vast dat een **intensieve begeleiding** door een professionele dienst momenteel **niet** centraal wordt **georganiseerd**, ondanks de essentiële impact daarvan op het welsagen van een aanvraag. **Er is geen systeem van systematische doorverwijzing en de capaciteit van de bestaande diensten of begeleiders schiet sterk tekort** (personeel en expertise) waardoor vele aanvragers niet voldoende adequaat worden ondersteund.

Het huidige netwerk van diensten die ondersteuning bieden is heel divers en niet gecentraliseerd⁴⁷. Het omvat daarnaast vaak vrijwilligers zonder expertise of opleiding. De rol en verantwoordelijkheid van de actoren is niet altijd duidelijk en er zijn grote verschillen in expertise en in hoeverre de ondersteuning reikt (van eenmalig advies tot langdurige begeleiding en contacten met de instanties). De personeelscapaciteit is ook wisselend in de tijd, mede omwille van de afhankelijkheid van subsidies

⁴⁶ HvJ, 13 maart 2019, *E. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17, §64-65, 76, 79: onder andere, beoordeling "aan de hand van algemene en specifieke relevante objectieve betrouwbare en bijgewerkte informatie over de situatie in het land van herkomst, daaronder ook de wettelijke bepalingen en de wijze waarop deze worden toegepast, het functioneren van de administratieve diensten en het eventueel bestaan van tekortkomingen in bepaalde plaatsten of voor bepaalde groepen" (§64); "aanvullende verificaties zoals het organiseren van een onderhoud met de betrokkenen" (§79).

⁴⁷ Voorbeelden: vluchtelingendiensten van Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW), Caritas International, SESO, SIREAS, Rode Kruis Vlaanderen, Cap Migrants, CINL, APD, ...

die niet altijd stabiel zijn. Er zijn vaak lange wachtlijsten bij professionelere diensten. Ook de mogelijkheid van advocaten om begeleiding van deze aard te doen is te beperkt.⁴⁸

Tegelijkertijd hebben verschillende belangrijke diensten in België door de jaren heen hun intensieve en langdurige begeleiding rond individuele dossiers gezinshereniging *territoriaal* moeten inperken of moeten inperken tot een vast aantal dossiers per maand en/of werking met wachtlijsten⁴⁹, of tot loutere informatie- en adviesverlening,⁵⁰ omdat ze de vraag aan intensieve ondersteuning inzake gezinshereniging niet kunnen bijhouden.

Dat duidt in eerste instantie op het belang om de procedure te vereenvoudigen. Een alternatieve wijze van indiening zou al een belangrijk deel van het werk van de ondersteunende diensten verlichten.

In **Nederland** speelt VluchtelingenWerk een essentiële rol bij de ondersteuning van de aanvraag. Er is een aanmeldcentrum van VluchtelingenWerk in alle opvangcentra en gemeenten en zij ondersteunen de aanvragen systematisch.⁵¹ In het interview met de IND werd erkend dat de systematische ondersteuning van VluchtelingenWerk Nederland van bijzonder belang is voor de haalbaarheid van de termijn van drie maanden.⁵² De overheid verleent aanzienlijke subsidies voor die organisatie.⁵³ Dat wijst op het **grote belang van informatie en actieve ondersteuning door organisaties met voldoende middelen en capaciteit, zelfs indien een indiening in het land van asiel mogelijk wordt gemaakt.**

7. Specifiek inzake termijnen indiening gezinshereniging met niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV)

Voorafgaande opmerking: Bij het verstrijken van de geldende termijnen of leeftijdsvoorwaarde bij NBMV's met een statuut van internationale bescherming **vervalt het recht op gezinshereniging in zijn geheel** (materiële voorwaarden nooit van toepassing).

Volgens de *huidige praktijk van DVZ* moet de aanvraag worden ingediend:

- Binnen de strikte termijn van 3 maanden na toekenning van internationale bescherming wanneer de NBMV meerderjarig werd *tijdens* de asielprocedure, of;

⁴⁸ Er zijn weinig advocaten die gespecialiseerd zijn in de materie en verschillende elementen van de begeleiding zijn dermate intensief en administratief dat er weinig advocaten bereid zijn om dit *pro Deo* op te volgen. De pro-Deovergoeding is te laag (2 punten) voor het vereiste werk (zie hoger voor de oplijsting van vereiste ondersteuning), en advocaten hebben de visumbeslissing nodig om die prestatie te kunnen afsluiten, die ze bij ondersteuning van de aanvraag vaak niet krijgen.

⁴⁹ Bijv. Caritas in Brussel (van 1 maart 2019 tot januari 2021 territoriaal beperkt tot Brussel; nadien met wachtlijsten: bijv. op 3 januari 2022 ging de wachtlijst open en deze was de volgende dag 4 januari helemaal volzet, met dagelijkse weigeringen tot ondersteuning tot gevolg en doorverwijzing naar 1 mei of andere organisaties). Sireas in Brussel: sinds 2021 werd de intensieve begeleiding territoriaal beperkt tot Brussel (algemeen advies wel nog breder).

⁵⁰ Bijv. Rode Kruis Vlaanderen (2015 of 2016) en recent CAW Antwerpen (2022).

⁵¹ Er zijn in totaal ongeveer 320 lokale afdelingen van VluchtelingenWerk Nederland. Sommige bestaan uit enkele vrijwilligers, andere hebben enkele betaalde medewerkers in dienst en vele vrijwilligers. In 2020 ondersteunden ze bijna 2.800 aanvragen voor gezinshereniging. Ze geven voorlichting over de gang van zaken, helpen bij de aanvraag, begeleiden bij het verzamelen en opsturen van benodigde documenten en onderhouden contact met de IND (Jaarverslag VluchtelingenWerk Nederland 2020, p. 7, beschikbaar op: <https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/over-ons/publieksjaarverslag-2020>); UNHCR, *No Family Torn Apart. Challenges refugees face securing family reunification in the Netherlands and recommendations for improvements*, september 2019, pp. 89-92.

⁵² Interview Myria met de Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), 11 februari 2021.

⁵³ Jaarverslag VluchtelingenWerk Nederland 2020 (zie hoger), p. 23. Bijv. in 2020: 9.884.000 euro subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid; 1.100.000 euro van de Raad voor Rechtsbijstand; 1.070.000 euro van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om vrijwilligers en medewerkers te trainen en te begeleiden die vluchtelingen ondersteunen bij hun integratie. Daarnaast wordt de organisatie gefinancierd door donateurs (7,5 miljoen euro in 2020), de nationale postcode Loterij (10 miljoen) en fondsen (2,7 miljoen).

- Vóór de meerderjarigheid van de NBMV wanneer de NBMV pas meerderjarig werd na de toekenning van internationale bescherming (ook indien dit impliceert dat de aanvraag dan binnen een kortere termijn dan 3 maanden moet worden ingediend).

Achtergrond

HvJ, 12 april 2018, A.S. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, C-550/16:

- Een derdelander of een staatloze die op het tijdstip van zijn aankomst en van de indiening van zijn asielerzoek op het grondgebied minder dan 18 jaar oud was, maar die gedurende zijn asielaanvraag meerderjarig werd en vervolgens erkend wordt als vluchteling, moet worden gekwalificeerd als een “minderjarige” in de zin van de gezinsherenigingsrichtlijn.
- Daarbij moet het verzoek om gezinshereniging worden ingediend **binnen een “redelijke termijn”**. Voor de bepaling van die termijn biedt de Uniewetgever in de soortgelijke context van artikel 12, lid 1, derde alinea, van die richtlijn gekozen oplossing een **indicatie**, zodat ervan uit moet worden gegaan dat het ingediende verzoek om gezinshereniging in een dergelijke situatie **in beginsel** moet worden ingediend **binnen de drie maanden** na de datum van erkenning van de vluchtelingenstatus van de betrokken minderjarige.

DVZ bepaalde in 2018 een strikte termijn van 3 maanden waarbinnen de aanvraag moet worden ingediend (zo gepubliceerd op hun website, niet opgenomen in reglementering).

Positie Myria

- Myria pleit ervoor om die termijn op te trekken naar één jaar, vanwege de vaststelling dat de termijn van 3 maanden in de praktijk niet haalbaar is. Dit bevestigde ook DVZ.⁵⁴ Er zijn te veel situaties waarbij aangehaald wordt dat omstandigheden buiten hun wil een laattijdige indiening hebben meegebracht.
- Bij een vergelijkende studie van de termijnen in de **buurlanden** is het essentieel dat er tegelijkertijd wordt gekeken naar de **modaliteiten van indiening** in die buurlanden (bijv. schriftelijke indiening door de referentiepersoon in het land van asiel). Dat hangt immers volledig samen met de haalbaarheid van de termijn van indiening.
- **De huidige praktijk van DVZ is niet in overeenstemming met de vaste rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen** die de rechtspraak van het HvJ preciseert (zie hieronder). Om in overeenstemming met die rechtspraak te handelen, is er **geen wetswijziging nodig**.

De huidige praktijk van DVZ is niet in overeenstemming met de rechtspraak van de RvV die stelt dat:

- De redelijke termijn in elk dossier **in concreto beoordeeld** moet worden (RvV 30 augustus 2019, nr. 225.451; RvV 23 juni 2020, nr. 237.333; RvV 21 december 2021, nr. 265 825).

De RvV verwijst daarbij ook naar de termijn van één jaar zoals bepaald door de Belgische wetgever om vrijgesteld te zijn van de materiële voorwaarden om te komen tot het besluit dat het kennelijk onredelijk is om te eisen dat de aanvraag ingediend moet worden binnen de 3 maanden (RvV augustus 2019, nr. 225.451; RvV 23 juni 2020, nr. 237.333).

- De “**redelijke termijn**” waarbinnen de aanvraag gezinshereniging ingediend moet worden **ook geldt** wanneer de NBMV **nog minderjarig was op het ogenblik van de toekenning van internationale bescherming** en pas nadien meerderjarig werd (RvV 30 augustus 2019, nr. 225.451; RvV 21 april 2020, nr. 235.415, p. 14 “des te meer van toepassing”; RvV 18 december 2020, nr. 246.534, p. 9).

⁵⁴ Vergadering DVZ-Myria-UNHCR, 1 juli 2021.

De RvV verduidelijkt ook dat er rekening moet worden gehouden met de **bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar** maken (HvJ, 7 november 2018, *K. B. t. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, C-380/17*). Zowel in situaties bij een indiening *na de "redelijke termijn"* als in situaties waarbij de zaak eerder handelde over een indiening *na de meerderjarigheid* van de NBMV (RvV 21 april 2020, nr. 235.415; RvV 17 december 2020, nr. 246.404; RvV 29 oktober 2019, nr. 228.228 (UDN); RvV 17 september 2020, nr. 241.134; RvV 21 december 2021, nr. 265 825).

Die laatste stelling wordt *in principe* aanvaard door DVZ. Er heerst daarbij wel erg veel rechtsonzekerheid over de beoordeling van die omstandigheden (zie hoger), en het leidt tot situaties waarbij de aanvraag gezinshereniging onterecht wordt geregistreerd als een "humanitaire aanvraag" wanneer de indiening plaatsvond na de meerderjarigheid van de NBMV (of na de termijn van 3 maanden), ondanks dat dergelijke omstandigheden werden aangebracht door de aanvrager.